Pleidooi voor Nederlandse 'cloud' terecht?

Menno Weij

Met dank aan de politiek, staat de cloud bij het schrijven van dit redactioneel weer even volop in de belangstelling van de media. De VVD vindt namelijk dat Nederlandse bedrijven hun vertrouwelijke informatie moeten opslaan bij Nederlandse cloud-dienstverleners.[1]

Bij mij deed dat onmiddellijk de vraag rijzen: waarom? Nou moet ik bekennen dat ik bij dergelijke berichten van de politiek onmiddellijk de neiging heb om gekleurd te gaan denken. Met name omdat politieke partijen nog wel eens blijk geven van (te) weinig dossierkennis. Zo herinner ik mij dat D66 – overigens nog niet eens zo heel lang geleden – opperde om Amerikaans bedrijven van IT aanbestedingen door de Nederlandse overheid uit te sluiten (in het kader van e-ID). Er moest zelfs een advies van de landsadvocaat aan te pas komen om te bezien of dat mogelijk was. (De uitkomst van dat advies was natuurlijk weinig verrassend: aanbestedingsrechtelijk kan dat absoluut niet).

Goed, terug naar de VVD die bepleit dat Nederlandse bedrijven hun vertrouwelijke informatie moeten opslaan bij Nederlandse cloud-dienstverleners. Vanuit economisch perspectief valt hier ongetwijfeld veel voor te zeggen, en vind ik het ook wel een sympathiek idee. Partijen als KPN en Cloud-VPS zijn daar trouwens meteen slim op ingesprongen.

Dus, jurist als ik ben, zocht ik nieuwsgierig naar de redenen en onderbouwing van de VVD voor dit standpunt. En ik vond dit: 'VVD-Kamerlid Bart de Liefde denkt dat die [MW: vertrouwelijke] informatie veel veiliger kan worden opgeslagen in eigen land.'

Niks meer, niks minder. En dat is jammer, want eerlijk gezegd kan ik hier niet zoveel mee. Waarom is een niet-Nederlandse cloud minder veilig dan een Nederlandse cloud? En wat wordt bedoeld met veilig? De AIVD (en overigens ook andere justitiële autoriteiten) krijgen relatief gemakkelijk toegang tot gegevens in een Nederlandse cloud, nog daargelaten de samenwerking die plaatsvindt tussen Nederlandse autoriteiten en buitenlandse. En als er ergens veel 'getapt' wordt, is het wel in Nederland. Is dat dan wel veilig volgens de VVD? Ik heb in ieder geval geen idee.

Mijn vermoeden is dat PRISM en/of de Amerikaanse Patriot Act een rol spelen bij het idee van de VVD voor een Nederlandse cloud. Als het PRISM is, vind ik dat niet terecht. Immers, PRISM is een geheim programma dat nagenoeg volledig buiten het gewone zicht om plaatsvindt. Bij de Patriot Act kan ik me iets meer voorstellen, maar dan gaat de stelling dat de Nederlandse cloud nooit onder de reikwijdte van de Patriot Act zou vallen, niet altijd op. Als de Nederlandse cloud op enigerlei wijze een (structurele) band heeft met een Amerikaans bedrijf, kan de Patriot Act nog steeds van toepassing zijn op die Nederlandse cloud.

Het heeft er mijns inziens alle schijn naar dat de VVD (electoraal) makkelijk probeert te scoren, door in te spelen op de waan van de dag over afluisterschandalen en spionagepraktijken.

---

1. Zie onder andere: http://www.rtlnieuws.nl/economie/home/vvd-vertrouwelijke-info-nederlandse-cloud.